

OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018-2022

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

VOORWOORD

Beste Zwollenaar,

Voel jij het ook? In de straten, op de pleinen en in de speeltuinen: we houden van onze stad. We lopen er niet zo mee te koop, maar wij Zwollenaren zijn gek op onze stad. We voelen ons thuis, zijn een beetje trots en we willen dat graag delen. En geef ons eens ongelijk: de stad ligt beeldschoon in een prachtig rivierenlandschap. De historische binnenstad is uitermate sfeervol. Het is goed wonen in onze woonwijken. Ons onderwijs geeft fantastische kansen om je te ontplooien. De regio Zwolle is een economische toplocatie met goede werkgelegenheid. We hebben een cultureel aanbod dat je inspireert. Zwolle is de stad die je de vrijheid geeft om de dingen te doen die belangrijk voor je zijn. Terwijl we als Zwollenaren tegelijkertijd de dingen samen willen doen. Dat maakt Zwolle tot een waardevolle stad. Een thuis voor mensen die van waarde willen zijn voor elkaar.

De ChristenUnie heeft oog voor Zwolle en oog voor jou. Vanuit een grote betrokkenheid zetten we ons in voor de stad. We willen dat elke Zwollenaar zich gezien weet en thuis voelt. Of je nu jong of oud bent, sterk of zwak, gelovig of niet-gelovig, homo of hetero, rijk of arm. We nodigen je uit. We luisteren naar je. Samen zoeken we naar het beste voor jou en alle Zwollenaren. Daarbij worden wij geïnspireerd door christelijke waarden. Die passen wij op een eigentijdse manier toe op de vraagstukken van nu en morgen. Zo mochten we in de afgelopen jaren relevant zijn voor de groei en bloei van Zwolle. Ook de komende jaren willen we een waardevolle bijdrage leveren aan onze prachtige Zwolse samenleving. Ons werk is nog niet af. Als je zorg ontvangt, op zoek bent naar een baan, al tijden wacht op een huurhuis of met heel weinig geld moet rondkomen, dan weet je dat het nodig is dat we ons vol aandacht voor jouw specifieke situatie blijven inzetten.

Op 21 maart 2018 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Met jouw stem maak je duidelijk wat jij belangrijk vindt voor Zwolle. In dit verkiezingsprogramma lees je hoe wij oog hebben voor Zwolle en elkaar. We hopen dat je geraakt wordt door onze betrokkenheid. Dat je je herkent in onze uitgangspunten. Jouw stem is waardevol. Jouw stem geeft ons het vertrouwen om verder te bouwen aan ons Zwolle.

Gerdien Rots
Lijsttrekker ChristenUnie Zwolle
Zwolle, december 2017

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

INHOUD

1	Ons waardevolle Zwolle	7
2	ChristenUnie Zwolle	9
3	Wonen en bouwen in Zwolle	11
4	Zwolle: groen en duurzaam	14
5	Mobiliteit in Zwolle	18
6	Werken in Zwolle	21
7	De Zwolse binnenstad	25
8	Genieten en beleven in Zwolle	28
9	Een veilig Zwolle	31
10	Opgroeien in Zwolle	34
11	Waardevol oud worden in Zwolle	37
12	Gezond in Zwolle	40
13	Een dienstbare overheid voor alle Zwollenaren	46

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

1

**ONS
WAARDEVOLLE
ZWOLLE**

Wat maakt Zwolle tot zo'n fijne stad?

De ChristenUnie heeft oog voor wat Zwolle zo waardevol maakt.

Zwolle: stad van de menselijke maat. Als er iets is dat Zwolle typeert, dan is het wel de menselijke maat. Dat past bij Zwollenaren, we zien naar elkaar om. In het leven van alledag en ook in de zorg. Er zijn mooie initiatieven die dat illustreren, zoals Hart voor Zwolle en de Gift City. In de afgelopen raadsperiode is hard gewerkt om de nieuwe zorgtaken voor gemeenten zorgvuldig een goede plek te geven. De ChristenUnie heeft voortdurend ingezet op zorg op maat, met veel nadruk op eigen regie en keuzevrijheid. Met professionele hulp als dat nodig is, maar altijd van mens tot mens.

Zwolle: stad waarin iedereen meetelt. Zwolle is de stad die in 2014 als eerste ruimhartig plaats maakte voor de noodopvang voor vluchtelingen. Veel Zwollenaren waren daar als vrijwilliger bij betrokken. Samen maken we van onze stad een plek waar we met plezier wonen en waar mensen graag op bezoek komen. We vinden een plekje in onze eigen wijk en voelen ons met elkaar verbonden. En wanneer het voor iemand moeilijk blijkt om mee te doen, dan steken we een hand uit en helpen we elkaar.

Zwolle: stad die groeit. Er zijn meer mensen komen wonen, er zijn meer bedrijven gekomen, er is meer te doen. Zwolle is een geliefde stad om te wonen, te leren, te werken en te ondernemen. Daar zijn we dankbaar voor. Volgens het CBS groeit Zwolle door naar zo'n 148.500 inwoners in 2040. De ChristenUnie wil die groei gebruiken om de waardevolle eigenschappen van onze stad te versterken. Zwolle moet een persoonlijke stad blijven, waar mensen zich met elkaar verbonden voelen.

Zwolle: stad in een duurzame balans met haar omgeving. Als stad in de delta van IJssel en Vecht bereiden we ons voor op het veranderende klimaat. We willen meer ruimte voor water, waar we op recreëren en van genieten. We willen meer groen, want groen is mooi, houdt water vast en maakt de stad koeler in hete zomers. We willen alleen nog maar schone energie, want dit is het moment om massaal over te stappen op hernieuwbare energiebronnen.

Zwolle: samenwerking in de economische regio. De Regio Zwolle is inmiddels uitgegroeid tot de derde economische toplocatie van Nederland. Daarmee is deze regio relevant voor heel Nederland. De kracht van de Regio Zwolle schuilt in de goede samenwerking, een open houding en de cultuur van 'elkaar gunnen'. De ChristenUnie investeert in een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Daarmee versterken we de werkgelegenheid en we verbeteren de infrastructuur zodat we goed bereikbaar blijven.

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

2

CHRISTENUNIE ZWOLLE

Betrokken

Oog voor Zwolle. Oog voor elkaar. Vanuit een grote betrokkenheid op onze stad draagt de ChristenUnie bij aan de Zwolse samenleving. We streven naar:

Een sociale stad waar mensen naar elkaar omzien en plezierig wonen, leren en werken.

Een sterke en aantrekkelijke stad met balans tussen economie, natuur en cultuurhistorie,

Een duurzame stad waar mensen en organisaties zich toekomstbestendig ontwikkelen.

Betrouwbaar

De ChristenUnie luistert, verbindt, leeft mee, is betrouwbaar, respecteert andere meningen, neemt beargumenteerde standpunten in, zoekt balans, denkt constructief en heeft als het nodig is een rechte rug.

Waardenvol

In zijn leven liet Jezus zien wat waarden zoals trouw, (naasten)liefde, rechtvaardigheid, rentmeesterschap en respect betekenen. Die waarden vormen voor ons de kern van een waardevol leven. Daarom proberen we deze waarden concreet toe te passen in ons streven om er voor alle Zwollenaren te zijn. Zo willen we onze rol in de stad en in de politiek op een dienstbare manier invullen.

Samen

Zwollenaren kennen hun eigen wijk het beste. Als buurt weet je vaak heel goed wat wel en niet werkt. De ChristenUnie staat voor burgerparticipatie en beginspraak. Beleid maken we samen met inwoners. Als je meedenkt over de stad, voel je je meer verbonden. Samen ontdekken we vaak mooie, typisch Zwolse oplossingen. De ChristenUnie biedt ruimte aan initiatieven. Onnodige belemmeringen nemen we weg. We faciliteren, stimuleren en bieden maatwerk.

Stabiel

De ChristenUnie staat voor een stabiel stadsbestuur. Vanuit een verantwoordelijke en dienstbare houding houden wij het algemeen belang voor ogen. Geld moet eerst zijn verdiend, voordat we het uitgeven. Door een solide financieel beleid voorkomen we dat lasten (zoals de OZB) onevenredig worden verhoogd om gaten in de begroting te dichten.

OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR

3

WONEN EN BOUWEN IN ZWOLLE

Zwolle is de laatste jaren echt ontdekt als heerlijke stad om te wonen, leven en werken. De komende jaren zullen daarom steeds meer mensen in Zwolle komen wonen. De ChristenUnie wil die groei van de stad gebruiken om de kwaliteit van Zwolle te koesteren en de stad nog aantrekkelijker en completer te maken.

Om Zwolle toekomstbestendig te maken, zullen woningen bijgebouwd moeten worden. De ChristenUnie kiest voor bouwen in de bestaande stad. Dat verstrekt de stedelijkheid en spaart de groene buitengebieden. Zowel bij de bestaande als de nieuwe gebouwen is het nodig om ons voor te bereiden op klimaatverandering.

Nieuwe woningen

Er zullen veel woningen moeten worden gebouwd, omdat er anders te veel druk op de woningmarkt ontstaat. De ChristenUnie heeft daarbij in het bijzonder aandacht voor variatie in het aanbod, zodat mensen met een veranderende woonwens wel in Zwolle kunnen blijven wonen.

De ChristenUnie wil dat allereerst gebouwd wordt in de bestaande stad. Als we op een zorgvuldige manier woningen inpassen, kunnen de verschillende wijken van de stad beter op elkaar aansluiten. Meer mensen betekent ook meer mogelijkheden voor voorzieningen in de wijken. De ChristenUnie vindt het daarbij heel belangrijk dat bebouwing goed aansluit op de openbare ruimte. De ChristenUnie wil prettige straten waar we elkaar kunnen ontmoeten en ons veilig voelen.

Onze woonwijken zijn de plekken waar we elkaar ontmoeten en er voor elkaar zijn. De ChristenUnie wil daarom dat in woonwijken meer generaties bij elkaar kunnen wonen. Het toevoegen van seniorenwoningen maakt het mogelijk voor senioren om binnen de eigen wijk door te verhuizen. Daardoor ontstaat bovendien weer ruimte voor nieuwe huishoudens in de wijk.

De ChristenUnie is blij dat delen van Stadshagen nu afgebouwd worden. De Stadshagenaren hebben lang genoeg in de verbouwing gezeten. Als Zwolle nog uitgebreid moet worden, kiest de ChristenUnie voor de locatie Vechtpoort bij Berkum en dus niet voor woningbouw in Dijklanden en Langenholte. Vechtpoort zou een mooie wijk aan het water moeten worden met een dorps karakter.

Op sommige plaatsen kan dan ook best iets hoger gebouwd worden als het maar zorgvuldig wordt ingepast. Geen anonieme blokken, maar gebouwen waar aan de straatkant ook iets te beleven is omdat er bijvoorbeeld een handig winkeltje, een sportschool of een stomerij is. De ChristenUnie wil op de plek van de IJsselhallen woningen mogelijk maken. Ook in de Spoorzone kunnen nog veel woningen gebouwd worden en kunnen kantoren omgebouwd worden naar woningen. Daarnaast is er in de Spoorzone of op de Oosterenk nog ruimte voor een grote evenementenlocatie.

De plannen voor de busbrug, het nieuwe station en de stationspleinen en de Spoorzone passen in de droom die we voor Zwolle mogen hebben! De ChristenUnie ziet in de Spoorzone een mooie, prettige stedelijke omgeving waar mensen elkaar graag ontmoeten, waar wonen en werken gemengd is en die goed verbonden is met de rest van de stad. Studenten die na hun studie een bedrijf opstarten moeten daarvoor de ruimte krijgen in de Spoorzone. Ze zijn daar goed aangesloten op het openbaar vervoer en op de grotere bedrijven die al gevestigd zijn in de Spoorzone.

Vitaal buitengebied

De grote kwaliteit van Zwolle is dat de stad zo heerlijk in het landschap ligt. Al woon je in de binnenstad, het buitenleven is altijd dichtbij. Of het nou de weidse Mastenbroekpolder is, het Vechtdal, of de uiterwaarden van de IJssel, het is genieten rondom onze stad! De ChristenUnie waakt voor de kwaliteit van die gebieden. Dat is nodig want er verandert veel op het platteland. Regels veranderen en boeren moeten daar steeds weer op inspelen. Sommige boeren stoppen met hun bedrijf, of passen hun bedrijf grondig aan. Steeds meer nieuwe ondernemingen starten in voormalige boerenbedrijven. Dat is mooi, maar moet niet ten koste gaan van het landschap om die bedrijven heen.

De ChristenUnie wil daarom blijven investeren in een vitaal buitengebied. In goede fietspaden, maar ook digitale verbindingen. Kernen als Wythmen, Windesheim, Spoolde en ook Westenholte zijn heel belangrijk voor die vitaliteit en verdienen daarom een goede verbondenheid met de stad en goede voorzieningen. Windesheim verdient het om de zelf opgestelde toekomstvisie uit te kunnen werken. Het wordt hoog tijd dat het dorpsplan Wythmen nu wordt gerealiseerd.

- + **Nieuwe woningen bouwen we bij voorkeur in de bestaande stad. Dat versterkt de stedelijkheid en spaart de groene buitengebieden.**
- + **Wij willen gevarieerde woonwijken, voor meerdere generaties. Het toevoegen van seniorenwoningen maakt het mogelijk voor senioren om binnen de eigen wijk door te verhuizen.**
- + **Op de plek van de IJsselhallen willen wij nieuwe woningen.**
- + **Als er in de hoogte gebouwd wordt, wil de ChristenUnie dat combineren met winkels en andere voorzieningen om de leefbaarheid te versterken.**
- + **Wij investeren in goede verbindingen met de buitengebieden: goede fietspaden en goed internet.**
- + **Wij stimuleren bouwen in Collectief Particulier Opdrachtgeverschap en nemen belemmeringen weg voor het vestigen van leefgemeenschappen.**

Integratie

Zwolle is een gastvrije stad waar vluchtelingen welkom zijn. We vangen ze op en ondersteunen ze om onderdeel van de samenleving te worden. Daarom zijn niet alleen instanties nodig maar ook betrokken burgers. En in Zwolle zijn die er gelukkig ook. Van nieuwkomers verwachten we dat zij zelf ook kiezen voor de Nederlandse samenleving en zich actief inzetten om ook deel van die samenleving uit te maken. Een intensieve taal cursus is daarbij een belangrijk begin maar ook moeten de nieuwe Zwollenaren de mores leren, hoe het hier werkt. Dat leer je het beste in het gewone contact met andere Nederlanders.

Belangrijk is dat de begeleiding gericht is op het vergroten van de zelfstandigheid en om de statushouders in contact te brengen met inwoners die hen verder op weg kunnen helpen. Daarvoor moet de overheid instanties, werkgevers en particulier initiatief nauw samenwerken. De gemeente moet regie nemen om deze partijen met elkaar in contact te brengen. Zwolle biedt nieuwkomers huisvesting, onderwijs en werk. Zolang een arbeidsovereenkomst nog niet mogelijk is, stimuleren we hen om vrijwilligerswerk te doen en zo onderdeel van onze Zwolse samenleving te worden.

- + **Wij willen een intensieve taal cursus voor statushouders, zodat zij snel de basis van de Nederlandse taal leren om een begin te kunnen maken met integratie, onderwijs en werk.**
- + **We willen dat statushouders snel integreren, dat kan bijvoorbeeld door hen zo snel mogelijk naar (vrijwilligers)werk te begeleiden.**
- + **De gemeente neemt een faciliterende rol.**
- + **Initiatieven waarbij jonge statushouders samen gaan leven met Zwolse studenten geven we de ruimte.**

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

4

ZWOLLE: GROEN EN DUURZAAM

**Christen
Unie**

⊕ Zwolle

Zwolle is een groene en duurzame, bruisende en ondernemende stad. Verduurzaming van de bestaande, stedelijke bouw is hard nodig. Dat kan bijvoorbeeld door het stimuleren van particuliere initiatieven met moestuinen in openbaar groen, het infiltreren van regenwater in de wegen of door het aanleggen van groene daken en muren. De gemeente moet hier samen optrekken met de inwoners en hen helpen met gratis advies.

Groene stad

De delta van de IJssel en de Vecht bracht Zwolle welvaart. We hebben groene en blauwe verbindingen met het schitterende buitengebied tot midden in de stad via bijvoorbeeld het Almeloos kanaal, de Schellerweg en het Zwarte Water. De ChristenUnie wil die groene stadslongen in stand houden en deze structuur uitbouwen in nieuwbouw. Ook op kleine schaal stimuleert de ChristenUnie, door middel van subsidie, meer groen in wijken tussen of op huizen bijvoorbeeld in de dichtbebouwde wijken Assendorp, Dieze en Holtenbroek.

Zwolle is als deltastad ook enorm kwetsbaar. Kwetsbaar door het water van de rivieren, maar ook door de wetering in het achterland en natuurlijk de toenemende hoosbuien. Daarom is het goed dat we samen met het waterschap blijven werken aan onze waterveiligheid. In Zwolle lopen dijken rond, maar ook door de stad, Denk aan de binnenstad, de grachten en kanalen. Dijkverzwaringen bieden daarmee kansen om onze stad beter met het water te verbinden. Het regenwater moet goed opgevangen kunnen worden en daarom is naast het steen ook veel groen nodig om water vast te houden of om in hete zomers voor verkoeling te zorgen. In het buitengebied van Zwolle ziet de ChristenUnie in waterberging nieuwe kansen voor recreatie en natuurontwikkeling. Twee vliegen in een klap, vergroening levert een mooiere leefomgeving op in combinatie met bescherming tegen klimaatverandering.

De Zwolse stad kent een enorme biodiversiteit. Bij nieuwbouw en renovatie houden we rekening met planten, vogels en vleermuizen. Deze geweldige groene omgeving vormt de basis voor stevige Zwols onderwijs over natuur, milieu en duurzaamheid, bijvoorbeeld door kinderopvang en lessen buiten in de natuur. De gemeente stimuleert dit door kennis en tijdelijke grond ter beschikking te stellen. Natuurlijke oevers en goede visstekken in Zwolle helpen onze vissers van jong tot oud. Zij genieten van de natuur en zijn tegelijk de oren en ogen om milieudelicten en afvaldumpingen te signaleren of te voorkomen.

De ChristenUnie wil mogelijkheden om een moestuin te beginnen actiever onder de aandacht te brengen. Bijvoorbeeld tijdelijk op braakliggende terreinen of om delen van het gemeentegroen te benutten als buurtmoestuin. En het sterkt de leefbaarheid van de buurt en de onderlinge contacten. En het levert natuurlijk verse groenten en fruit op!

- +** Zowel bij nieuwbouw als bij bestaande bouw stimuleren wij vergroening en verduurzaming, onder meer door gratis onafhankelijk advies door een duurzaamheidsmakelaar.
- +** Wij willen een subsidie voor particulieren die tuinen en platte daken vergroenen.
- +** Braakliggende terreinen benutten we voor tijdelijke natuur, zodat omwonenden hier kunnen recreëren en bijvoorbeeld een crossbaan of moestuin kunnen beginnen.
- +** Wij willen meer mogelijkheden om moestuinen te beginnen. Delen van gemeentegroen willen we daarvoor beschikbaar stellen.

Duurzame stad

Naast bescherming tegen klimaatverandering is dit het moment om massaal over te stappen op hernieuwbare energiebronnen. De ChristenUnie wil in één generatie af van fossiele energie en overstappen op schone energie.

Om in 2050 volledig CO2-neutraal te zijn moeten we nu al grote stappen zetten. De ChristenUnie wil dat elke Zwollenaar in staat is om de overstap mee te maken. Daarvoor moet er een duurzame energielening komen, waarmee zowel mensen met een smalle beurs, als coöperaties van bewoners, als ook bedrijventerreinen mee kunnen doen met de energietransitie.

Zowel bij nieuwbouw als bij bestaande bouw stimuleert de ChristenUnie vergroening en verduurzaming. Nieuwbouwprojecten moeten daarom zo duurzaam mogelijk worden uitgevoerd: goed geïsoleerd, gasloos en met zonnepanelen. De energielabels van bestaande sociale huurwoningen worden verhoogd naar label B.

Zeker op langere termijn draagt een duurzame levensstijl bij aan een sociale en voordelige maatschappij. Energie- en grondstofvraagstukken mogen geen kloof veroorzaken tussen mensen die wel en niet kunnen investeren. De ChristenUnie wil daarom dat de inkomsten van de energietransitie en circulaire energie niet alleen terecht komen bij de voorlopers, maar zet de middelen in om saamhorigheid in de wijken op te bouwen.

Een gemeentelijk energiefonds helpt om de eigen investeringen van de gemeente in energieopwekking eerlijk te verdelen. De gemeente zoekt aansluiting bij lokale energiecoöperaties zoals het recent opgestarte energiebedrijf VONK. Lokale energie-initiatieven (waaronder Blauwvinger Energie) uit de provincie Overijssel werken daarin samen om energie op te wekken en aan inwoners van Overijssel te verkopen.

- + De ChristenUnie wil graag energieproductieparken aan de randen van de stad, zodat schone energie goedkoper wordt dan fossiele energie.**
- + Wij willen met Zwolle binnen één generatie overstappen op schone energie.**
- + We maken de gemeentelijke gebouwen en schoolgebouwen binnen 10 jaar klimaatneutraal.**
- + Zwolle biedt u thuis praktisch advies via eigen onafhankelijke duurzaamheidsmakelaar.**
- + Bestaande woningen worden duurzamer door bewoners met praktische raad en daad te ondersteunen bij hun verbouwing of aanpassingen in de woning.**
- + Wij bieden ruimte aan particuliere initiatieven voor energieopwekking.**
- + De energielabels van bestaande sociale huurwoningen moeten worden verhoogd naar label B.**
- + We investeren in energieproductieparken aan de randen van de stad.**

Afval bestaat niet meer

De ChristenUnie zet in op een circulaire economie waarin afval niet meer bestaat. Huishoudens die hun grondstoffen scheiden belonen we met een lagere afvalstoffenheffing. Doel is om de hoeveelheid restafval per persoon terug te brengen naar minder dan 100 kg per jaar. Voor bedrijven helpt een specifieke duurzaamheidsmakelaar met kennis van Circulaire Economie, die het restafval van het ene bedrijf als grondstof weet te verbinden aan andere bedrijven in de regio Zwolle. Dit sluit aan bij de economische kansen en unieke kennis die het Zwolse Polymer Science Park nu ontwikkelt.

- +** Door afvalscheiding optimaal te faciliteren, brengen we de hoeveelheid restafval per persoon terug naar minder dan 100 kg per jaar.
- +** Er komt een duurzaamheidsmakelaar om de afval- en grondstoffenstromen van bedrijven in de Regio Zwolle op elkaar af te stemmen.

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

MOBILITEIT IN ZWOLLE

Nederland is een fietsland en Zwolle is daarin al jarenlang een gidsstad! Zwolle biedt daarmee een unieke voedingsbodem voor de ontwikkeling van duurzame mobiliteit. En dat is geen overbodige luxe, want prognoses wijzen ons op 40% toename in de komende 5 jaar van files in en buiten de stad door een aantrekkende economie en lage brandstofprijzen. Goed beleid voor duurzame mobiliteit en parkeerbeleid is daarom essentieel voor Zwolle zowel voor de inwoners zelf als voor de forensen en bezoekers. Daarbij stimuleert de ChristenUnie concepten als deelauto's, deelfietsen en flexibele of makkelijk oproepbare vormen van openbaar vervoer, om de aansluiting van fiets of auto op het OV te verbeteren. Ook staat de ChristenUnie open voor nieuwe ideeën zoals een transferium voor zelfrijdend vervoer in Stadshagen in aansluiting op het lokale OV. In regionaal verband wil de ChristenUnie zich hard maken om waterwegen beter te ontsluiten.

Fiets

In de stad zelf is de fiets het meest aantrekkelijke vervoermiddel en is de sleutel in de totale bereikbaarheid van onze stad. Dat komt door te ontwerpen in juiste balans met alle vervoersmiddelen. Ongelijkvloerse kruisingen, prima fietsparkeerplekken, groene golven bij kruispunten en snelle fietsstraten helpen iedereen. De fietsroutes in Zwolle zijn goed, maar op enkele plekken kunnen zij beter en veiliger. Zo wil de ChristenUnie een aantrekkelijke fietsroute over de Hanekamp zodat de verbinding tussen Noord en Zuid beter wordt.

Voor de vele scholieren en forensen wil de ChristenUnie de verkeersveiligheid van de fietspaden verbeteren. Bij de aanleg van nieuwe fietspaden houdt de ChristenUnie rekening met de snelheidsverschillen tussen elektrische fietsen en reguliere fietsen. Chaotisch geparkeerde fietsen kunnen ook een bron van overlast betekenen in de binnenstad, voor de ondernemer of voetganger of minder valide bezoeker. Fietsparkeren krijgt daarom extra inspanning en aantrekkelijk vormgegeven ruimte en bij plannen voor bouwen in de binnenstad moet de initiatiefnemer ruimte voor de fiets meenemen.

- +** Wij willen aantrekkelijke en veilige fietsroutes voor scholieren en forensen.
- +** Bij plannen voor bouwen in de binnenstad verlangen we van de initiatiefnemer dat aandacht voor fietsparkeren onderdeel uitmaakt van de plannen.
- +** Meer ruimte voor fietsparkeren in de binnenstad en bij station.
- +** Wij willen meer ongelijkvloerse kruisingen langs de Blaloweg en Zwartewaterallee. Dit helpt de totale doorstroomsnelheid van zo wel fiets als auto of bus en versterkt daarmee de totale bereikbaarheid van de stad.

Openbaar vervoer

De inrichting van het OV kan efficiënter en schoner. De provincie laat op enkele trajecten minder grote bussen rijden, waarbij de ChristenUnie tegelijk voorwaarden stelt dat met de buurt alternatieven worden ontwikkeld. De bereikbaarheid van de stad kan dan zelfs versterkt via oproepbaar vervoer of deelauto's bijvoorbeeld. Om het openbaar vervoer in Zwolle verder te verbeteren, investeren we flink in de Spoorzone. Daar willen we een efficiënt in- en uitstapperron, waardoor de aantrekkelijkheid van de overstap van auto op OV toeneemt.

Auto

De ChristenUnie zoekt slimme oplossingen om het asfalt en de bestaande parkeerplekken beter te benutten. De wegen binnen de ring, maar ook de N-wegen rond Zwolle hebben een beperkte capaciteit en in de spits stimuleert de ChristenUnie betere en aantrekkelijker aansluiting tussen regionaal OV, (deel)auto's en de fiets. Met gedifferentieerde parkeertarieven maken we duidelijk waar auto's meer en minder gewenst zijn. De binnenstad maken we steeds meer autoluw waarbij we rekening houden met bewoners en ondernemers.

We zorgen voor goede parkeerfaciliteiten in de ring om de binnenstad. De ChristenUnie wil af van grote vrachtwagens en bestelbussen in de binnenstad. Daarom stimuleren we duurzame vormen van binnenstadsdistributie, zowel voor de winkeliers als voor de consument die zijn boodschappen thuis bezorgd krijgt.

- ⊕ We maken de binnenstad steeds meer autoluw en houden daarbij rekening met bewoners en ondernemers.
- ⊕ We zorgen voor voldoende parkeerfaciliteiten in de ring rondom en bij de aanloopstraten naar de binnenstad.
- ⊕ Bij beide Zwolse treinstations geven we prioriteit aan aantrekkelijk parkeren voor de fiets en de auto.
- ⊕ Wij stimuleren het delen van auto's: beter voor het milieu en ruimte om te parkeren.
- ⊕ We zorgen voor voldoende elektrische oplaadpunten bij openbare parkeerplaatsen. Er komen snellaadpunten bij grote parkeergarages.

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

**WERKEN
IN ZWOLLE**

Economie en werk nemen een belangrijke plek in onze maatschappij. Meedoen moet voor iedereen mogelijk zijn. Ondernemingen in Zwolle voegen veel waarde toe aan de stad. Zowel grote internationale ondernemingen als MKB'ers, ZZP'ers en startups moeten volop de kans krijgen om in Zwolle tot bloei te komen. Zij zijn de verschaffers van werkgelegenheid. Grote ondernemingen willen we verleiden om zich in Zwolle te vestigen door bereikbaarheid en de juiste faciliteiten. De ChristenUnie wil daarom in regionaal verband het belang van betere verbindingswegen over weg en water promoten. Het voeren van een bedrijf aan huis moet voor een kleine zelfstandige ondernemer niet onnodig moeilijk gemaakt worden. De ChristenUnie wil voldoende werkplekken in de stad om een startup te beginnen. Leegstaande gebouwen van de gemeente kunnen benut worden om beginnende ondernemers een plek te geven. Daarbij is de beschikbaarheid van goed en snel internet is cruciaal.

De ChristenUnie wil de talenten van de ondernemers optimaal benutten door onder andere te investeren in het samenbinden van ondernemers, overheid en onderwijs. Door netwerken van verschillende sectoren en het bundelen van elkaars krachten ontstaat ruimte voor innovatie en groei.

De ChristenUnie stimuleert coöperatief, innovatief, sociaal, circulair en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Economie staat immers niet los van andere terreinen. Daarbij is het belangrijk de economie ook aan te laten sluiten bij de Global Goals, zoals gezondheid, armoede en onderwijs. Economie is daarmee geen doel op zichzelf, maar een middel. Regionale samenwerking is volgens de ChristenUnie hierin belangrijk.

- +** Wij willen randvoorwaarden creëren voor een gunstig vestigingsklimaat en investeringsklimaat. Ruimte voor grote internationale ondernemingen en voor de kleine zelfstandige. Hierbij hebben wij zowel speciale aandacht voor de financiële aspecten als voor aantrekkelijke faciliteiten.
- +** We stellen leegstaand gemeentelijk vastgoed beschikbaar als startup co-working spaces die met behulp van collectieve huurovereenkomsten \ aantrekkelijk zijn voor startups.

Duurzaam ondernemen

De ChristenUnie is van mening dat het onze taak is om verantwoord om te gaan met de schepping. Niet alleen de overheid en de inwoners van Zwolle spelen daar een grote rol in, maar juist ook ondernemingen. De ChristenUnie wil ondernemers stimuleren om circulair te ondernemen.

Dankzij innovatieve technieken kunnen ondernemingen producten en grondstoffen zoveel mogelijk hergebruiken. Hierin is coöperatieve samenwerking en kansen voor innovatieve ondernemers/startups zo essentieel. Belangrijk is dat bedrijven en organisaties elkaar weten te vinden. Zo wordt waardevernietiging voorkomen. De gemeente zelf heeft hier een belangrijke voorbeeldrol in.

- +** Wij willen innovatieve ondernemers met ideeën voor Circulair Ondernemen verleiden om naar Zwolle te komen.
- +** Succesverhalen over Circulair Ondernemen willen we een platform bieden, zodat zij als voorbeeld kunnen dienen.

Social Enterprises

Ondernemingen creëren niet alleen waarde op economisch gebied, maar ook op sociaal en maatschappelijk gebied. Zo hebben zij bijvoorbeeld een belangrijke taak in het creëren van re-integratie plekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ondernemingen zijn hierin een verbindende factor. De gemeente Zwolle moet hierin het goede voorbeeld geven.

- + Wij willen Social Enterprises stimuleren om impact te genereren op het gebied van zorg, integratie, sociale cohesie, milieu.
- + We willen ondernemingen stimuleren en ondersteunen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek binnen hun onderneming te bieden.

Techniek

Techniek is een belangrijke sector die voortdurend in ontwikkeling is en groeit. In de zorg wordt bijvoorbeeld veel gewerkt met nieuwe technieken, maar ook op het gebied van duurzaamheid zijn innovatieve technieken een waardevolle aanwinst. Toenemende robotisering leidt tot een veranderende vraag aan arbeidskrachten. Om te voorkomen dat automatisering en robotisering voor werkloosheid zorgt, stimuleert de ChristenUnie dat medewerkers omgeschoold worden.

De ChristenUnie wil netwerken stimuleren waarin de technische sector nauw samenwerkt met scholen, instellingen en bedrijven. Scholing en opleiding moeten voldoende aansluiten bij de behoefte van het bedrijfsleven, zodat afgestudeerde jonge professionals vlot aan de slag kunnen in ons bedrijfsleven. Techniek-onderwijs op basisscholen en middelbare scholen wil de ChristenUnie promoten.

- + Wij faciliteren technische opleidingen voor werkloze ouderen en jongeren.
- + We stimuleren omscholing vanwege toenemende robotisering.
- + Wij stimuleren netwerken om opleidingen en het bedrijfsleven op elkaar te laten aansluiten.

Meedoen, ook bij armoede

Langdurige armoede heeft veel impact op mensen. Voorkomen moet worden dat mensen niet meer mee kunnen doen in onze samenleving. Want de ChristenUnie gelooft juist in de kracht en het verlangen van mensen om bij te dragen. Als mensen tijdelijk of langer (financiële) steun nodig hebben dan zijn een netwerk en maatjesprojecten van groot belang. De gemeente is er om hulp te bieden aan inwoners die het zelf of met hun netwerk niet redden. En als de regels van de overheid een passende oplossing belemmert, dan moet maatwerk ervoor zorgen dat niet de regel maar de mens voorop staat.

De ChristenUnie wil dat de gemeente in haar beleid aandacht heeft voor doelgroepen die te maken hebben met 'nieuwe armoede', zoals ZZP'ers of mensen met een baan die eigenlijk niet rond kunnen komen. Ook voor kinderen die in armoede leven heeft de ChristenUnie oog. Om hen de kans te geven zich te ontwikkelen en mee te doen zijn goede kindregelingen nodig.

- + Om maatwerk mogelijk te maken moeten professionals zorgvuldige afwegingen kunnen maken waarvoor ook hardheidsclausules beschikbaar zijn.
- + We waarderen en stimuleren de inzet van maatjes en ervaringsdeskundigen.

- ⊕ Wij willen een één-loket-benadering en één-contactpersoon-benadering voor Zwollenaren die ondersteuning nodig hebben op één of meer van de gebieden armoede, schulden, werk en bijstand.
- ⊕ Bij de berekening van het besteedbaar inkomen bij armoederegelingen willen wij dat rekening gehouden wordt met zorgkosten (met name bij chronisch zieken).
- ⊕ Wij willen specifieke aandacht voor mensen in 'nieuwe armoede', zoals ZZP'ers of mensen met een baan die eigenlijk niet rond kunnen komen.
- ⊕ Wij willen goede regelingen voor kinderen die in armoede leven.

Schulden

Mensen zijn zelf verantwoordelijk om goed met geld om te gaan. Jong geleerd is oud gedaan, daarom is goede educatie van jongs af aan nodig. Zowel ouders als het onderwijs hebben daarin een taak.

Toch komen mensen soms in de schulden door een combinatie van omstandigheden en eigen keuzes. Van schulden afkomen is ingewikkeld en veroorzaakt vaak ook andere problemen. De ChristenUnie wil dat mensen een nieuwe kans kunnen krijgen. Dat vraagt om een persoonsgerichte aanpak, gebaseerd op maatwerk en waarbij de eigen verantwoordelijkheid wordt versterkt.

Die nieuwe start moet zo snel mogelijk gemaakt worden. Als iemand met schulden zich meldt, moet direct gehandeld worden. En na afloop van een schuldhulpverleningstraject moet worden besproken of aanvullende ondersteuning nodig is.

- ⊕ Wij willen gerichte voorlichting om schulden te voorkomen, waar ervaringsdeskundigen een belangrijke rol in kunnen hebben.
- ⊕ Maatwerk is de norm zijn om de hulp aan te kunnen laten sluiten bij de specifieke situatie van een persoon.
- ⊕ Huisuitzettingen willen wij voorkomen door goede afspraken met woningcorporaties.
- ⊕ Gezinnen met kinderen die te maken hebben met (dreigende) dakloosheid komen in aanmerking voor urgentie.
- ⊕ Iemand die zich aanmeldt voor schuldhulpverlening moet binnen twee weken bij de schuldhulpverlening terecht kunnen.
- ⊕ Wij willen het bereik van de schuldhulpverlening vergroten door meer bekendheid te geven aan maatjesprojecten en de ondersteuning die de gemeente biedt.
- ⊕ Wij willen speciale aandacht voor studenten die te maken hebben met nadelige gevolgen van het leenstelsel en mensen die hun baan kwijtraken.
- ⊕ Wij willen dat de gemeente samenwerkt met scholen en werkgevers om schuldenproblematiek tegen te gaan.

OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR

DE ZWOLSE BINNENSTAD

De ChristenUnie zet in op een levendige en aantrekkelijke binnenstad. De binnenstad biedt veel verschillende functies die de ChristenUnie optimaal wil benutten, zoals wonen, winkelen, cultuur en horeca. Het moet voor bezoekers een plek zijn waar je graag komt om te winkelen, een hapje te eten of een tentoonstelling te bezoeken. Ontmoeting en beleving staan daarin centraal. De historische binnenstad, met leuke stegen, mooie pleinen en prachtige gebouwen heeft waarde in zichzelf.

De aantrekkelijkheid van de binnenstad wordt vergroot door groen, kunst en water. Er is in de afgelopen periode veel gedaan aan het vergroenen van de stegen, zodat het voor bezoekers aantrekkelijker wordt om er doorheen te lopen. Deze lijn wil de ChristenUnie doortrekken. Niet alleen de Diezerstraat en de verschillende pleinen hebben hierbij onze aandacht, maar ook de kleinere straten en minder bekende stegen. Zo komen bezoekers van de binnenstad ook in contact met de rijke historie en de diversiteit aan cultuur die daar te vinden is.

- +** De ChristenUnie wil de rijke Zwolse cultuurhistorie meer zichtbaar en beleefbaar maken voor bezoekers van de binnenstad.
- +** De ChristenUnie investeert in het verbeteren van de openbare ruimte in de binnenstad, zodat die uitnodigt tot meer levendigheid en beleving gericht op verschillende doelgroepen.
- +** Wij steunen de plannen voor de Grote Kerk als Academiehuis en Stadskerk.
- +** Wij investeren in een aantrekkelijker looproute naar de Peperbuskerk, zodat deze basiliek meer onderdeel wordt van de beleving van de binnenstad.

Winkelgebied

Het winkelgebied heeft een belangrijke functie voor de binnenstad en de aantrekkelijkheid van de binnenstad.

De ChristenUnie zet in op zoveel mogelijk diversiteit in het winkelaanbod. Daarbij is ruimte voor zowel grote als kleine winkels. Winkels die je in veel grote steden aantreft, maar ook unieke winkels die in Zwolle de couleure locale bepalen en die bijvoorbeeld streekproducten verkopen.

De ChristenUnie staat voor een goede bereikbaarheid van de binnenstad. Hierbij moet aandacht zijn voor de verschillende vormen van vervoer.

Ook voor ouderen en voor mensen met een beperking moet de binnenstad toegankelijk zijn. Daarom wil de ChristenUnie dat de stadsergonoom samen met de gehandicaptenraad een risico inventarisatie maakt en daarbij aangeeft welke verbeteringen noodzakelijk zijn en met welke prioriteit die verbeteringen kunnen worden uitgevoerd. Jaarlijks worden de verbeteringen met de hoogste prioriteit opgepakt.

- +** Wij streven naar een zo divers mogelijk winkelaanbod, van grote landelijke ketens tot kleine winkeltjes met lokale producten.
- +** Op basis van een advies van de stadsergonoom willen we investeren in de toegankelijkheid van de binnenstad voor ouderen en mensen met een beperking.

Koopzondag

De ChristenUnie hecht sterk aan gezamenlijke rustmomenten in de hectiek van ons moderne leven. Voor veel ondernemers, werknemers en hun gezinnen is de vrije zondag een waardevol moment in de week voor ontspanning en ontmoeting, ook voor geloofsbeleving en verdieping. Voor deze waarde strijdt de ChristenUnie bij het maken van afspraken over openingstijden op zondagen. De vrijheid van de een, moet niet ten koste gaan van de vrijheid van een ander, maar houdt rekening met de ander. In Zwolle blijven ondernemers en werknemers gevrijwaard van dwang en houden dus altijd de ruimte om te kunnen genieten van de zondag als rustmoment in de week.

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

8

GENIETEN EN BELEVEN IN ZWOLLE

Kunst, cultuur en historie

Van Miss Montreal tot Jubal, van Opgezwolle in een uitverkochte Heineken Music Hall tot Dans & Creatief in Dieze, van Ton Koopman als internationaal dirigent bij talloze orkesten en Excelsior uit Westenholte tot UB40 in poppodium Hedon, van poppentheater Gnaffel op tournee door Canada tot het Thomas Orkest in De Spiegel; de ChristenUnie is trots op alle Zwolse cultuurdragers, jong & oud. Met hun talenten brengen ze vreugde, ontroering, verwondering en plezier aan een grote groep cultuurliefhebbers; in Zwolle, in Nederland en ver daarbuiten...

En dat is waar het volgens ons om moet gaan; het stimuleren dat zoveel mogelijk inwoners toegang hebben tot een breed en gevarieerd aanbod van kunst & cultuur. Van dancefeesten in Hedon of de IJsselhallen, van klassieke concerten in de Grote Kerk, (pop)muziek en theatervoorstellingen op het water tot het ondersteunen van de tientallen amateurgezelschappen die Zwolle rijk is. Want dat is voor ons een speerpunt; niet alleen kunst met de 'grote K', maar ook de kracht van het cultureel verenigingsleven is heel waardevol voor de stad en haar inwoners.

Zwolle heeft in cultuurhistorisch opzicht veel te bieden. Ons cultureel erfgoed kunnen we nog veel meer en beter zichtbaar maken voor bewoners en bezoekers, denk aan de Hanze, de Moderne Devotie, de Grote Kerk, de Onze Lieve Vrouwen Basiliek en de Theodorakapel, Van der Capellen, Thorbecke en Johan Cele. En dat is nog maar een klein lijstje, er is zoveel meer. De ChristenUnie zet zich ervoor in om die rijke historie te delen met zoveel mogelijk bezoekers.

- +** Wij willen dat de gemeente het culturele veld blijft faciliteren: kunst en cultuur blijven dichtbij beschikbaar met een breed aanbod.
- +** De gemeente moet alles in het werk stellen om historisch vastgoed te behouden en beschikbaar te stellen voor (startende) artiesten, kunstenaars of creatieve ondernemers.
- +** Alle kinderen in het basisonderwijs moeten de mogelijkheid krijgen om in aanraking te komen met kunst & cultuur. Cultuureducatie vormt een basisonderdeel van het onderwijs, van muziek-, dans- of theaterlessen in de klas tot het bezoeken van concerten en musea.
- +** Voor subsidies aan culturele instellingen mag een tegenprestatie worden verwacht, maar wél passend bij de doelstellingen of ambities van verenigingen en organisaties.
- +** Particuliere investeringen in de culturele sector verdienen aanmoediging.
- +** Wij bevorderen de samenwerking tussen culturele instellingen en andere domeinen, ook op het gebied van huisvesting.

Sport

Sporten is leuk en gezond! Zwolle is een sportieve stad met veel sportverenigingen. Sporten brengt mensen bij elkaar. De ChristenUnie vindt het van groot belang dat sport toegankelijk is voor iedereen, van jong tot oud en van veelverdiener tot minima.

Op die manier kan sport mensen verbinden. De ChristenUnie wil dan ook dat toegankelijkheid voor iedereen een centraal criterium is in ons sportbeleid. Dat betekent ook dat gehandicapten volop meedoen, waar mogelijk in de reguliere sport. Sportclubs kunnen bovendien een vindplaats zijn van problemen in iemands thuissituatie. Daarmee hebben zij een belangrijke signaleringsfunctie. De ChristenUnie is dan ook erg blij met het sportcoach-project van Trias waarbij sportcoaches worden getraind om een preventieve rol te vervullen in de jeugdzorg.

- ⊕ Wij willen naast het jongerensportfonds ook een sportfonds voor ouderen die niet kapitaalkrchtig zijn.
- ⊕ De gemeente moet de belemmeringen om sport te kunnen benutten voor de integratie van statushouders.
- ⊕ Wij willen de inzet van topsport(ers) als voorbeeld voor jongeren bevorderen.
- ⊕ Wij stimuleren de toerusting van vrijwilligers in sportverenigingen, omdat zij een belangrijke signaalfunctie hebben bij problemen in de thuissituatie.
- ⊕ Samenwerking van sportclubs met scholen wordt gestimuleerd.

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

**EEN VEILIG
ZWOLLE**

Het is heel waardevol als je je veilig voelt in je huis, op je werk, als je sport of je op een andere manier ontspant. Zwolle mag een relatief veilige stad genoemd worden, maar aanslagen elders in de wereld kunnen ook bij ons Zwollenaren gevoelens van onveiligheid oproepen. Je veilig voelen is een basis voor rust, vrede en ontwikkeling terwijl onveiligheid een voedingsbodem is voor instabiliteit, radicalisering, angst en polarisatie.

Veiligheid is meer dan het ontbreken van gevaar. Het is de aanwezigheid van zorg, steun, geborgenheid en gezien worden. Daarom wil de ChristenUnie dat veiligheid zoveel mogelijk in samenhang wordt bekeken met andere beleidsterreinen, zoals jeugdhulp, ruimtelijke ordening, integratie en welzijn. Het gaat erom dat alle organisaties die met deze thema's te maken hebben eraan bijdragen dat Zwolle veilig is en blijft.

Veilig wonen en leven

Een inbraak noemt de politie niet voor niets een 'misdad met grote impact'. Voor betrokkene hakt een inbraak er doorgaans flink in. De ChristenUnie waardeert het op preventie gerichte Programma Woninginbraken dat de politie samen met wijk- en buurtverenigingen uitvoert, met steun van de Gemeente Zwolle. Uitgangspunt voor veilig wonen en leven is dat altijd samen met de wijkbewoners gezocht wordt naar oplossingen. Dat is niet alleen aan de orde bij inbraakpreventie, maar bijvoorbeeld ook bij structurele onveilige verkeerssituaties of overlast van hangjongeren of van verwarde personen. Bij meldingen heeft de gemeente een belangrijke rol en de ChristenUnie wil dat de gemeentelijke organisatie daarvoor is toegerust. We willen dat wijkagenten zoveel mogelijk fysiek in hun wijk aanwezig zijn.

Bovenal is het doorslaggevend dat initiatieven uit de buurt waarmee de leefbaarheid en de veiligheid worden verbeterd, alle ruimte en ondersteuning krijgen die nodig en mogelijk zijn. Niet alleen straffen en voorkomen, maar als stad actief bouwen aan wat veiligheid echt is: een plek waar iedereen zich gezien en welkom voelt, en zichzelf kan zijn.

De recente brand in de Arcadiaflat bepaalde ons weer bij de verantwoordelijkheden die de gemeente heeft voor de fysieke veiligheid. Veel taken op het gebied van veiligheid zijn belegd bij de Veiligheidsregio, maar de Gemeente Zwolle blijft verantwoordelijk voor de veiligheid van de eigen inwoners. De ChristenUnie vraagt specifiek aandacht voor evacuatieplannen in flats waar mensen met een fysieke beperking zelfstandig wonen. Kun je snel wegkomen als je van een rolstoel afhankelijk bent? Zijn er ook voor ouderen voldoende evacuatiemogelijkheden?

De samenwerking met andere gemeenten op het gebied van volksgezondheid binnen de crisisbeheersing is zeer waardevol. Met het oog op preventie, hecht de ChristenUnie veel waarde aan toezicht op en handhaving van regels die de veiligheid bevorderen.

Veilig ondernemen

Zwolle is een veilige plek om te ondernemen en moet dat ook blijven. De afgelopen jaren hebben we gezien dat oplettende inwoners via Burgernet bijdragen aan het oplossen van winkelinbraken. De samenwerking tussen gemeente, inwoners, ondernemers en politie vindt de ChristenUnie ontzettend waardevol. Het is positief dat de gemeente de samenwerking tussen ondernemers en politie stimuleert. De samenwerking met de horeca vraagt extra aandacht. Een open communicatie, snel reageren en het terugkoppelen van resultaten stimuleert die samenwerking.

Wat betreft de binnenstad is het van groot belang dat de bewoners aangehaakt blijven. De Bewonersvereniging Binnenstad Zwolle (BBZ) is daarvoor een belangrijk aanspreekpunt. De agenten die de binnenstad tijdens de uitgaansuren veilig houden verdienen onze waardering en respect.

Zwolle zal als groeiende stad, vooral bij grote evenementen, tegen vragen aanlopen die horen bij grotere steden. De ChristenUnie wil dat de fysieke veiligheid van de binnenstad

en evenemententerreinen gewaarborgd is. Er komt een onderzoek naar de werkwijze en samenwerking van de organisaties die zich inzetten voor die veiligheid.

Veilig opgroeien

Het is essentieel dat de veiligheidsketen aansluit bij de zorgketen. Wanneer een jongere afglijdt richting criminaliteit en in beeld komt bij justitie, moet een hoofddoel altijd zijn dat de jongere weer een positief toekomstbeeld krijgt. De ChristenUnie wil dat de gemeente de regie pakt bij vroegtijdig signaleren en bij het bijsturen van jongeren die in de problemen komen. Daarbij wordt nauw samengewerkt met de jongere zelf, diens ouders, het onderwijs en de betrokken hulpverleningsinstanties.

Veiligheid en integriteit

Hoewel vaak onzichtbaar, ondermijnt georganiseerde criminaliteit de rechtsorde en dus de maatschappij. De gemeente is een belangrijke speler als het gaat om het oprichten van barrières tegen de georganiseerde criminaliteit. Hierin werkt de gemeente onder meer samen met de provincie, politie en het Openbaar Ministerie. Een goede analyse van de situatie en een concreet plan van aanpak is wenselijk.

De gemeente speelt ook een steeds grotere rol in de integrale en bestuurlijke aanpak (BIBOB) van georganiseerde ondermijnende criminaliteit.

Ook in Zwolle is voortdurende alertheid, een weerbare overheid en intensieve integrale bestrijding van ondermijning en criminaliteit noodzakelijk. Een goede kennisuitwisseling en intensieve samenwerking tussen verschillende partijen gaat de vermenging tussen de boven- en onderwereld tegen. Dit vraagt een gemeentelijke organisatie die signalen kan oppikken en weet wat ze er mee moeten. Of het nu gaat om een bepaalde vergunning of het kopen/verkoop van vastgoed.

- +** We geven ruimte aan burgerinitiatieven die bijdragen aan welzijn en leefbaarheid in de buurt, en daarmee aan veiligheid.
- +** We willen dat wijkagenten zoveel mogelijk fysiek in hun wijk aanwezig zijn.
- +** Bij jeugd- en kleine criminaliteit werkt in Zwolle de ztrafketen samen met de hulpverlening, om werk te maken van een leven zonder misdaad.
- +** We stimuleren netwerken waarin welzijns- en jeugdwerkorganisaties, het maatschappelijk middenveld zoals stichtingen, goede doelenorganisaties en geloofsgemeenschappen, en de gemeente integraal vormgeven aan veiligheid.
- +** Wij willen dat de fysieke veiligheid van de binnenstad en evenemententerreinen gewaarborgd is. Er komt een onderzoek naar de werkwijze en samenwerking van de organisaties die zich inzetten voor die veiligheid.

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

10

OPGROEIEN IN ZWOLLE

Gezinnen

Opgroeien, dat doe je in een gezin, een wijk, een school, een stad. Opgroeien in een stabiel en liefdevol gezin geeft kinderen een stevige basis voor de rest van hun leven. De druk op gezinnen neemt echter toe. Aandacht voor kinderen kan snel minder worden als werk veel energie vraagt; of juist als werkloosheid veel stress oplevert; of als relaties onder druk komen te staan. De ChristenUnie maakt zich hard voor een gezinsvriendelijk beleid. Want voorkomen is beter: wie veilig en gezond opgroeit, heeft meer kansen om zich als mens te ontplooiën.

Zwolle kent gelukkig veel wijken waarin mensen omzien naar elkaar. Toch is het niet altijd eenvoudig elkaar te steunen als er moeite is in relaties en gezinnen. De ChristenUnie wil jonge ouders een steuntje in de rug geven bij het opvoeden van hun kinderen en bij het blijvend werken aan hun relatie. De geboorte van het eerste kind is voor de meeste relaties een heftige gebeurtenis. Door aanstaande en jonge ouders op een positieve manier in aanraking te laten komen met informatie over opvoeden en met ouderschaps cursussen, kunnen zij zich optimaal voorbereiden op een van de meest ingrijpende fases in een relatie. Opgroeiende kinderen hebben veel baat bij een liefdevol thuis en bij ouders die weten hoe ze goed voor hun kinderen en voor zichzelf kunnen zorgen.

Jeugdhulp

Met de invoering van de Jeugdwet is de gemeente verantwoordelijk geworden voor alle ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en hun ouders bij opvoed- en opgroei problemen, psychische problemen en stoornissen. Daarnaast werd ook de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering bij de gemeente belegd. Met deze grote wijziging van het 'jeugdstelsel' is de gemeente in de positie gebracht om al deze vormen van hulp zodanig te organiseren dat jeugdigen en ouders veel beter dan voorheen worden geholpen met hulp op maat. Dat wil niet zeggen dat de gemeente dat allemaal zelf kan doen. Goede samenwerking met scholen, kinderopvang, huisartsen en sportverenigingen is essentieel.

Het uitgangspunt is niet de vraag of kinderen en jongeren de hulp krijgen waar ze recht op hebben, maar of ze de hulp krijgen die ze nodig hebben om gezond en veilig op te groeien, zelfredzaamheid te ontwikkelen en te leren mee te doen in de maatschappij. De eigen mogelijkheden van de jeugdige en het gezin zijn daarbij het vertrekpunt.

Professionals verbinden

De eerste stappen om de ondersteuning, hulp en zorg anders en beter te organiseren, zijn gezet. Maar er ligt nog een grote uitdaging om al die verschillende hulpverleners en instanties op de juiste manier samen te laten werken en om samen door te groeien naar een manier van werken die volledig gericht is op de behoeften van de jeugdigen en ouders en op het versterken van hun eigen mogelijkheden.

Preventie

De overheid stelt zich in beginsel terughoudend op als het gaat om het gezinsleven. De ChristenUnie hecht grote waarde aan de vrijheid voor gezinnen om naar eigen overtuiging het leven vorm te geven. Veel maatregelen van de gemeente raken echter direct of indirect het leven van alledag en dus ook het gezin. Nu de gemeente met de Jeugdwet nadrukkelijk verantwoordelijk is geworden voor het versterken van het opvoedkundige klimaat en voor het inzetten van de noodzakelijke jeugdhulp, is het van belang dat Zwolle een positief gezinsbeleid voert. Niet louter gericht op kinderen 'met een randje', maar voor alle kinderen en jongeren van Zwolle.

- +** Wij willen dat bij alle gemeentelijke maatregelen die effect hebben op gezinnen, expliciet wordt aangegeven hoe ze bijdragen aan het welzijn van kinderen en jongeren.

Onderwijs

School is niet alleen de plek waar kinderen en jongeren onderwijs ontvangen. Het is ook een belangrijke plek waar zij leven en beleven, met vrienden en vriendinnen. Dat maakt het ook tot een waardevolle plek om te praten over vragen van ouders rond opvoeden en opgroeien. Praten over opgroeien en alles wat daarbij komt kijken kan een belangrijke bijdrage geven aan een positieve sfeer in de klas: goed voor de leerlingen en prettig voor de leerkrachten!

De ChristenUnie wil dat scholen ouderbetrokkenheid daadwerkelijk vorm geven en ouders als vanzelfsprekend beschouwen als partners. Dat gaat verder dan de wettelijk verplichte medezeggenschap. Vanuit een uitnodigende houding kunnen scholen ouders betrekken bij de te maken keuzes, zowel op schoolniveau als voor hun eigen kind.

Samenwerking van onderwijs met jeugdhulpverleners wordt pas succesvol als sprake is van winst voor alle partijen. Dan kan de leerling de aandacht krijgen die het nodig heeft om zich te ontwikkelen. De leerling ontmoet dan kansrijke aandacht, ook als hij of zij het moeilijk heeft of een beetje anders is. De leerkracht ervaart dat hij of zij wordt ontzorgd. De sfeer verbetert en het lesgeven gaat beter. De jeugdhulpverlener ervaart dat gerichte en vroegtijdige inzet van jeugdhulp effectief is en de behoefte aan gespecialiseerde jeugdhulp terugdringt. De hulpverlener heeft daarbij ook oog voor het groepsproces waarin de leerling zich bevindt en doet zo nodig daarover ook aanbevelingen. Deze samenwerking versterkt ook het passend onderwijs. Daarbij hoort ook aandacht voor huisvesting en daar ligt een belangrijke verantwoordelijkheid voor de gemeente Zwolle. Wat de ChristenUnie betreft zijn duurzaamheid en leefbaarheid daarbij speerpunten.

Daarnaast heeft de school ook een belangrijke signaleringsfunctie voor problemen rond opvoeden en opgroeien, voor kindermishandeling en voor financiële gezinsproblematiek. Jeugdhulp op school kan de leerkrachten ondersteunen bij het bespreekbaar maken van moeilijke situaties.

En waar nodig moet dan ook een melding worden gedaan bij Veilig Thuis. Het is cruciaal dat leerkrachten voldoende in staat worden gesteld om daarbij de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling te volgen.

Het herkennen van risicovolle situaties en het bespreekbaar maken van lastige opvoedingskwesties, vraagt veel van een leerkracht.

- +** Wij stimuleren dat organisaties en instellingen die betrokken zijn bij het opgroeien van een kind actief samenwerken.
- +** Wij ondersteunen leerkrachten bij het zo vroeg mogelijk signaleren van problemen rondom de ontwikkeling van leerlingen of hun thuissituatie.
- +** Wij investeren in trainingen voor leerkrachten in het adequaat handelen bij (vermoedens) van huiselijk geweld en kindermishandeling.

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

11

WAARDEVOL OUD WORDEN IN ZWOLLE

**Christen
Unie**

⊕ Zwolle

Als Zwolse oudere wil je zo lang mogelijk zelfstandig blijven en het leven leven zoals je dat gewend bent. Zwolle moet ook in de toekomst de stad blijven waarin dat vanzelfsprekend is. Toch groeit de kans dat je op een zeker moment terug moet vallen op ondersteuning, wanneer mensen uit je omgeving dit niet (meer) kunnen bieden. Bijvoorbeeld huishoudelijke hulp, thuiszorg, dagbesteding of aanpassingen in de woning. Een wereld die voor ouderen erg ingewikkeld kan zijn, helemaal als er een acute zorgwekkende thuissituatie is. De ChristenUnie zet zich in om deze ondersteuning aan ouderen zo eenvoudig en effectief mogelijk te organiseren.

- + Iedere oudere krijgt de ondersteuning die nodig is wanneer dit niet door familie, vrienden of anderen is op te brengen.
- + Ondersteuning van ouderen moet eenvoudig, betaalbaar, op maat en doeltreffend zijn en blijven.

Zorg èn welzijn

Ouderen moeten de mogelijkheid hebben om andere mensen te ontmoeten, jong en oud. Het aantal voorzieningen waar dit kan neemt echter af. En dat leidt tot een groeiende eenzaamheid onder ouderen. Een aantal wijkcentra is gesloten, zorginstellingen organiseren minder welzijnsactiviteiten en meer ouderen blijven zelfstandig wonen. Ontmoetingsruimtes voor ouderen zijn juist vanuit signalerend oogpunt heel belangrijk. Het voorkomt dat ouderen vereenzamen en zorgt ervoor dat problemen vroegtijdig gesignaleerd kunnen worden. Zo kan ingrijpende en dure zorg worden voorkomen.

- + Wij willen dat ontmoetingsruimtes beschikbaar zijn voor alle ouderen; in de buurt, laagdrempelig en gezellig. Zo kunnen ouderen nieuwe contacten opdoen, elkaars situaties bespreekbaar maken en ervaringen uitwisselen.
- + De gemeente moet blijven investeren in welzijn voor ouderen door innovaties en samenwerking te stimuleren en via het subsidiëren van welzijnsorganisaties.

Informatie en advies

De wereld verandert snel en er is sprake van een 'digitale kloof' tussen jongeren en ouderen. Het is daarom heel belangrijk dat ouderen op andere manieren op de hoogte worden gebracht van veranderingen in de samenleving, de zorg of op financieel vlak.

De ChristenUnie wil dat het sociaal wijkteam een actieve rol inneemt als 'kenniscentrum' en makkelijk te vinden is voor zelfstandig wonende ouderen. Eerste- en tweede generatie allochtone ouderen verdienen daarbij specifieke aandacht. Door taalachterstand en andere oorzaken zullen andere vormen van informatieoverdracht moeten worden gebruikt.

- + Wij willen dat iedere 75-plusser in Zwolle, indien men dit op prijs stelt, actief wordt bezocht om relevante tips en informatie te ontvangen over de mogelijkheden om zo lang mogelijk fit en vitaal zelfstandig te wonen.

Nieuwe vormen van collectief wonen

De tijd van bejaardenhuizen aan de rand van het bos ligt definitief achter ons. Projectontwikkelaars bouwen nieuwe woonzorgcentra, vaak centraal gelegen zodat ouderen gebruik kunnen maken van voorzieningen in de buurt. De ChristenUnie vindt dit een goede ontwikkeling, maar gezien de vergrijzing rijst de vraag of dit voldoende is. Daarom stimuleren en ondersteunen wij nieuwe vormen van collectief wonen voor ouderen zoals de Krasse Knarren in de AAlanden. Initiatieven waardoor ouderen zélf kiezen voor een vorm van wonen, welzijn en zorg.

- + Wij stimuleren nieuwe, innovatieve vormen van collectief wonen. Senioren onder elkaar, maar ook woonvormen waarin ouderen samen met jongeren of andere doelgroepen willen wonen. Bijvoorbeeld woonzorgcentra waarin studenten van zorgopleidingen in ruil voor vrijwilligerswerk korting ontvangen op de huur.**

Met aandacht ouder worden

Ouderen worden door betere zorg steeds ouder, maar een aantal onderwerpen blijft moeilijk bespreekbaar, bijvoorbeeld eenzaamheid, rouw, verlies en oudermishandeling. Thema's die een grote impact op iemands leven kunnen hebben. De ChristenUnie wil dat iedere oudere, net als iedereen, op een veilige en vertrouwde manier kan deelnemen aan onze samenleving. Daarom is het van belang om deze taboes bespreekbaar te maken, oplossingen aan te dragen om verdriet en onveiligheidsgevoelens te verzachten.

- + Wij willen dat alle organisaties die zich inzetten voor ouderen deze moeilijker onderwerpen (h)erkennen en deze bespreekbaar kunnen maken. Zo stimuleren we meer bewustzijn en respect voor ouderen in onze samenleving.**

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

12

**GEZOND
IN ZWOLLE**

Mensen zijn allereerst zelf verantwoordelijk voor het vormgeven en invullen van hun leven. Ze zijn vrij om relaties aan te gaan, te werken, zichzelf te blijven ontwikkelen, te sporten, uit te gaan op een manier die past bij hun eigen overtuiging. De ChristenUnie heeft een groot vertrouwen in de kracht van de samenleving. In een tijd waarin de overheid een stapje terug doet, zijn we enthousiast over burgerinitiatieven en maatschappelijke organisaties die mooie ontwikkelingen tot stand brengen, waarin mensen weer meer voor elkaar zijn gaan zorgen.

Daarnaast blijft de overheid nodig om ervoor te zorgen dat ook kwetsbare mensen voldoende perspectief houden en om de beschikbare middelen rechtvaardig te verdelen. Algemene voorzieningen worden zodanig ingericht dat saamhorigheid en samenredzaamheid worden versterkt, waarbij wordt gewaarborgd dat deze voorzieningen voor iedereen op toegankelijk zijn. Dat betekent bijvoorbeeld dat op een begrijpelijke manier wordt gecommuniceerd door de overheid.

Iedereen doet mee

De ChristenUnie wil graag dat mensen oog voor elkaar hebben en er voor elkaar zijn. Want daardoor groeit een warme, sterke samenleving waarin mensen tot ontplooiing komen. De overheid moet dit stimuleren en faciliteren. Wie zich niet zelfstandig kan redden in onze samenleving wordt toegerust om, naar vermogen, zelfstandig te functioneren. Wij erkennen daarbij de rol van relaties en daarom hechten wij belang aan de inzet en het versterken van sociale netwerken. Maatwerk zien wij hierin als belangrijk principe. Met maatwerk wordt recht gedaan aan de specifieke situatie van een persoon.

Levensbreed en integraal

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat zorgvragen integraal aangepakt worden. Wanneer je hulp nodig hebt, kijken we wat de ChristenUnie betreft niet alleen naar hoe je hier en nu het beste wordt geholpen, maar we kijken ook naar de langere termijn. We kijken integraal en bepalen samen met jou wat het beste is in jouw specifieke situatie.

Als je langdurig dezelfde zorg nodig hebt, hoe je niet meer elk jaar opnieuw integraal beoordeeld wordt.

De ChristenUnie pleit voor de invoering van een integraal gezins-PGB voor die gezinnen waar meerdere hulpvragen tegelijkertijd spelen. De verschillende financieringsbronnen vormen dan samen één budget, zonder schotten voor de besteding en zonder 'dubbelingen' in het aanvragen en verantwoorden.

Zo wordt de administratieve last voor deze gezinnen versimpeld en de onderlinge afstemming van de hulpverlening versterkt.

- +** Wij willen dat bij de eerste bepaling van de in te zetten hulp, afspraken gemaakt worden over de termijn waarop en hoe de inzet wordt geëvalueerd.
- +** We willen een snelle invoering van een integraal gezins-PGB, zodat hulpvragen in samenhang worden opgepakt en echt integraal gewerkt kan worden.

Gezondheid

Gezond zijn is veel meer dan niet ziek zijn. Als je gezond bent, kun je de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven aan. En kun je omgaan met veranderende omstandigheden, zelf je leven organiseren en als het nodig is hulp vragen van mensen uit je omgeving. Je gezondheid en je gevoel van geluk hangen nauw samen met je lichamelijke mogelijkheden. Maar ook met je geestelijke welbevinden. Omgaan met de uitdagingen van het leven is makkelijker wanneer je ervaart dat je ertoe doet, voor jezelf en voor mensen om je heen en wanneer je controle hebt over je leven, idealen kunt nastreven, levenslust ervaart

en toekomstperspectief hebt. Deze positieve visie op gezondheid wil de ChristenUnie in Zwolle uitdragen.

Elke dag maken we talloze keuzes en veel van die keuzes hebben effect op onze gezondheid. Gezond eten, drinken en bewegen kun je leren. De ChristenUnie wil daarom fors investeren in preventie. Het is ontzettend belangrijk dat met name op plekken waar jonge mensen komen, gezond eten een vanzelfsprekendheid wordt en dat op schoolpleinen, in speeltuinen en langs de sportvelden niet wordt gerookt. Want gezond leven, daar heb je je leven lang profijt van.

- +** Wij investeren vol overtuiging in preventie door middel van voorlichting en sociale marketing. Voorlichting over gezond leven helpt mensen om gezonde keuzes te maken. En sociale marketing biedt tegenwicht aan commerciële reclames en verleidt mensen tot gezond bewegen, eten en drinken.
- +** Wij willen dat de fysieke omgeving zo wordt ingericht dat er voldoende ruimte is voor gezonde fysieke inspanning en ontmoeting. Voorbeelden hiervan zijn fietsstraten, buitenspeelplekken, buurtbanken en gezamenlijke tuinen.
- +** We stimuleren publieke voorzieningen (scholen, bibliotheek, sportkantines) zoveel mogelijk gezonde producten aan te bieden.
- +** Wij stimuleren het rookvrij maken van schoolpleinen, speeltuinen en sportvelden.

We hebben oog voor de impact van zingevingsvragen en willen ruimte bieden aan initiatieven die ondersteuning geven aan het betekenis geven aan je leven.

Verantwoord genieten

Mensen hebben de ruimte en vrijheid om te genieten van de leuke dingen die onze maatschappij biedt. Maar als mensen hun vrijheid en waardigheid kwijtraken door onverstandig gebruik van alcohol of drugs, willen we als samenleving niet wegstappen. De ChristenUnie wil bouwen aan een klimaat waarin mensen verantwoordelijk omgaan met alcohol en drugs. Dat levert een gezonde samenleving op en versterkt de veiligheid en leefbaarheid van Zwolle. De ChristenUnie wil graag samenwerken met scholen, ouders, verslavingszorg, horeca, politie en sportverenigingen om onverantwoord gebruik van alcohol en drugs tegen te gaan. Daarbij wordt ingezet op voorlichting, preventie, handhaving en het bieden van alternatieven.

De ChristenUnie wil dat er voorlichting wordt gegeven aan jongeren en hun ouders, ondernemers en verenigingen over het verantwoord gebruiken van alcohol en drugs en over de regelgeving. Goede informatie gemakkelijk te vinden zijn. Op scholen, bij sportclubs en in uitgaansgelegenheden wordt voldoende gezonde alternatieven aangeboden.

De ChristenUnie heeft veel waardering voor de vele sportclubs die belangrijk zijn voor een gezonde en sociale vrijetijdsbesteding van veel Zwollenaren en die reeds actief een verstandig alcoholbeleid hanteren en ook bezig zijn met het terugdringen van roken langs de lijn.

De gemeente heeft een belangrijke taak in het toezicht en de handhaving van de Drank- en Horecawet en de ChristenUnie wil dat de gemeente de toegenomen mogelijkheden die deze wet biedt optimaal gebruikt.

- ⊕ De gemeente werkt nauw samen met de hierboven genoemde partners en betrokkenen in het tegen gaan van onverantwoord gebruik van alcohol en drugs.
- ⊕ De politie controleert in de binnenstad op onverantwoord alcoholgebruik, eventueel met behulp van camera's. Bij bovenmatig alcoholgebruik door minderjarigen, worden de ouders ingelicht en volgt later een goed gesprek.
- ⊕ We maximaliseren het aantal coffeeshops op vier en stellen de minimale afstand tot onderwijsinstellingen vast op 350 meter.
- ⊕ Wij willen een verbod op drugsgebruik in speeltuinen.
- ⊕ We willen beperkte openingstijden van coffeeshops, zodat de coffeeshops onder en rond schooltijd gesloten zijn.

Sociale wijkteams

Als je als Zwollenaar ondersteuning nodig hebt, dan moet het sociaal wijkteam daarvoor makkelijk bereikbaar zijn. Wijkbewoners moeten de medewerkers van het wijkteam kennen. En die medewerkers kennen hun wijk kennen en zijn daar aanwezig, zodat er vertrouwen is om samen te zoeken naar oplossingen voor ontstane problemen. Oplossingen die zoveel mogelijk gericht zijn op herstel van het normale leven. Daarom is het essentieel dat het sociale wijkteam de informele ontmoetingsplekken in de wijken kent en op de hoogte is van activiteiten waar wijkbewoners aan mee zouden kunnen doen.

Medewerkers van het sociaal wijkteam hebben tijd en ruimte nodig om dat te doen wat in samenspraak met de cliënt en zijn omgeving nodig wordt geacht.

- ⊕ Wij willen dat het sociale wijkteam voortdurend investeert in relaties met de wijk en de inwoners zodat netwerken ontstaan en versterkt worden.
- ⊕ Het wijkteam is er voor de inwoners van Zwolle. Niet de budgetten, maar de ondersteuningsvraag bepaalt de inzet van de hulp.

Mensen met een beperking doen volop mee

Of je nu een lichamelijke beperking hebt of niet, voor de ChristenUnie tel je volop mee. Het VN-verdrag inzake rechten van personen met een handicap verplicht deelnemende landen ervoor te zorgen dat mensen met een beperking gelijkwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen. Nederland heeft het verdrag ondertekend.

De ChristenUnie wil dat Zwolle zich keihard inzet om belemmeringen weg te nemen of te compenseren, zodat iedereen kan meedoen in de samenleving.

- ⊕ Wij willen dat gebouwen en voorzieningen van de gemeente goed toegankelijk zijn voor iedereen.
- ⊕ Ook de openbare ruimte en het openbaar vervoer moeten goed toegankelijk zijn voor iedereen.
- ⊕ Wij willen dat gemeentelijke evenementen ook toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking.
- ⊕ Wij willen samen met de organisaties, bedrijven en instellingen werken aan het toegankelijk maken van alle publieke gebouwen voor mensen met een beperking.

Eenzaamheid

Hoewel Zwolle bekend staat als een gezellige en sociale stad, zijn ook hier veel mensen eenzaam. Mensen zijn sociale wezens; wij komen tot bloei door samen te leven met elkaar. Veel Zwollenaren zijn bereid om naar hun buurtgenoten om te kijken, maar hebben vaak geen weet van de eenzaamheid waar anderen in stilte onder lijden. Daarom is het van groot belang dat iedereen, maar in het bijzonder zorgverleners (wijkteams, huisarts, thuiszorg), alert is op signalen van eenzaamheid. Als het nodig is wordt eenvoudig passende ondersteuning ingezet, bijvoorbeeld door het sociale leven in buurten te stimuleren. Een gezonde leefomgeving kan een belangrijke bijdrage leveren in het bestrijden van eenzaamheid en gezondheidsproblemen. Gelet op de nieuwe Omgevingswet die eraan komt, pleit de ChristenUnie ervoor dat eenzaamheid en gezondheid expliciet worden meegenomen in omgevingsvisie.

- + Wij investeren in het versterken van de sociale netwerken van mensen door opbouwwerk en ontmoetingsplekken.
- + We stimuleren samenbindende projecten zoals het delen van maaltijden of maatjesprojecten.
- + Wij willen een stimuleringsfonds voor goede ideeën om eenzaamheid en depressie aan te pakken.
- + We willen dat eenzaamheid en gezondheid worden opgenomen in de omgevingsvisie.

Iedereen een dak boven het hoofd

De ChristenUnie staat voor het bieden van passende opvang aan mensen zonder dak boven het hoofd. Het kan zomaar gebeuren dat iemand door verlies van werk, gezondheid of relatie op straat komt te staan. Daarom moet er alles aan worden gedaan om te voorkómen dat iemand zijn huis verliest. Want als dat gebeurt, ontstaat een neerwaartse spiraal.

En als iemand dakloos dreigt te worden door huurschulden, wordt snel gewerkt aan een gezamenlijke oplossing. Desnoods met een contract waarbij men in ruil voor het aanvaarden van gedwongen hulpverlening in het huis kan blijven wonen. Gezinnen met kinderen komen in aanmerking voor urgentie. Begeleiding is gericht op het terugkrijgen van zelfstandigheid.

Spreiding van opvanglocaties is gewenst om te voorkomen dat mogelijke overlast zich concentreert in bepaalde wijken. Ook vinden wij het belangrijk dat omwonenden betrokken worden bij de komst van opvanglocaties. Zo kunnen omwonenden en opvanglocaties goede burens voor elkaar zijn. Daarom wil de ChristenUnie dat elke opvanglocatie een contactpersoon heeft, die voor omwonenden 24 uur per dag bereikbaar is. Ook is er een beheersplan dat samen met de buurt regelmatig wordt geëvalueerd.

Vanuit het oogpunt van humaniteit, openbare orde en veiligheid is het Zwolse credo 'in Zwolle slaapt niemand op straat' ook van toepassing op uitgeprocedeerde asielzoekers. Uitgeprocedeerde asielzoekers krijgen bed, bad, brood en begeleiding om terug te gaan naar het land van herkomst als het perspectief op een verblijf in Nederland ontbreekt.

- + Huisuitzetting moet voorkomen worden door gedwongen hulpverlening te accepteren.
- + Wij willen dat elke opvanglocatie een beheersplan heeft die regelmatig samen met de buurt geëvalueerd wordt.

- + Elke opvanglocatie heeft een contactpersoon die voor omwonenden 24 uur per dag bereikbaar is.
- + Begeleiding is gericht op terugkrijgen van zelfstandigheid.

Blijven wonen in je huis en je wijk

Mensen willen het liefst zo lang mogelijk in hun eigen huis blijven wonen. In je eigen sfeer voel je je immers het meest vertrouwd. De ChristenUnie streeft naar een inclusieve samenleving en daar hoort niet bij dat mensen die hulp nodig hebben, noodgedwongen verhuizen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om jongvolwassenen met psychiatrische problemen of ouderen met mobiliteitsproblemen. De ChristenUnie wil dat je in Zwolle zo lang mogelijk thuis kunt blijven wonen; in je eigen wijk.

- + Woningeigenaren krijgen voorlichting over het levensloopbestendig maken van hun woning.
- + Wij willen duidelijke afspraken met woningcorporaties om woningen geschikt te maken voor bewoners die intensieve zorg nodig hebben.

Mantelzorgers en vrijwilligers

Mantelzorgers zijn een belangrijk onderdeel van onze samenleving. Vanuit een grote betrokkenheid en loyaliteit geven zij veel aan belangrijke personen in hun leven. De ChristenUnie is blij met het werk dat zij doen. Vaak vraagt het veel van mantelzorgers zelf, soms zonder dat zelf in de gaten te hebben. Daarom is goede ondersteuning en aandacht voor mantelzorgers van groot belang. Zowel voor de gemeente als voor de zorgverleners geldt: wees zuinig op mantelzorgers!

Vrijwilligers zijn de olie in de samenleving. Het bruisende verenigingsleven in Zwolle zou piepend en schurend tot stilstand komen zonder de inzet van de vele vrijwilligers. De meeste vrijwilligers leveren hun inzet ook omdat zij daar zelf veel voldoening uithalen. De ChristenUnie wil het vrijwilligerswerk in Zwolle daarom promoten en steunen. We werken daarbij nauw samen met kerken, verenigingen en andere organisaties.

- + Wij willen dat mantelzorgers en vrijwilligers gewaardeerd en gefaciliteerd worden. Iedere mantelzorger in onze stad verdient het om jaarlijks een mantelzorgcompliment te ontvangen van een geldbedrag van 150 euro.
- + We willen dat de gemeente mensen die mantelzorger zijn of worden proactief informeert over de ondersteuning die er voor hen is.
- + We willen dat de gemeente een duidelijke visie ontwikkelt op informele zorg en dat professionele zorgverleners en zorgaanbieders de informele zorg op waarde schatten en respectvol benutten.
- + Wij willen dat het sociale wijkteam de mantelzorgers van cliënten betreft bij de zorg en daarbij aandacht heeft voor de behoefte van de mantelzorgers.
- + Wij promoten en steunen het vrijwilligerswerk, door de prachtige ervaringen van vrijwilligerswerk uit te dragen.

**OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR**

13

**EEN DIENSTBARE
OVERHEID
VOOR ALLE
ZWOLLENAREN**

**Christen
Unie**

⊕ Zwolle

Communicatie

Voor veel mensen wordt de samenleving complex. Veel ouderen, allochtonen en laaggeletterden vinden het vaak ingewikkeld om bij de overheid aan te kloppen voor hulp. De ChristenUnie wil dat de gemeente haar regels zo simpel mogelijk houdt. Een Versimpelteam ziet toe op eenvoudige en duidelijke regels en communicatie.

De gemeente Zwolle publiceert officiële bekendmakingen tegenwoordig digitaal. Maar niet iedereen is even digitaal vaardig en niet iedereen is even alert op nieuwe email. Zo worden veel inwoners dus helemaal niet bereikt met belangrijke informatie. Berichten over aanvragen en besluiten zoals vergunningen, plannen en lokale regelgeving moeten daarom weer afgedrukt worden in de Peperbus.

- + De gemeente communiceert zo duidelijk en eenvoudig mogelijk met Zwollenaren. Het Versimpelteam helpt daarbij.
- + Wij willen dat berichten over aanvragen en besluiten zoals vergunningen, plannen en lokale regelgeving weer in de Peperbus verschijnen.

Financiën

De ChristenUnie ziet rentmeesterschap als belangrijk uitgangspunt in het beheren van financiën. Dit houdt in: goed beheer en verdeling van financiële middelen. De ChristenUnie staat dan ook voor een zorgvuldig beleid waarbij we geld reserveren voor mindere tijden. De financiële vooruitzichten zijn nog onzeker, maar er lijkt meer geld beschikbaar te zijn. Dat investeert de ChristenUnie op een verstandig manier waarbij altijd het lange termijn-perspectief van Zwolle voorop staat.

De ChristenUnie wil door middel van een pilot ervaring opdoen met wijkbegrotingen. Zo krijgen wijkbewoners meer betrokkenheid en zeggenschap over de inrichting van hun wijk.

Dit verkiezingsprogramma is opgesteld door Ronald Buitenhuis (voorzitter programmacommissie), Annika van de Belt, Lucia Voogt, Ed Anker en Michiel van Willigen, met meeleving door Gerdien Rots.

Vastgesteld door de ledenvergadering in oktober 2017.

Coverfoto ©Hans van Bockel

Omslag en stijlelementen: Jore ontwerp

OOG VOOR
ZWOLLE
OOG VOOR
ELKAAR

**Christen
Unie**
⊕ Zwolle

zwolle.christenunie.nl